

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

DAGNY

TIDNING FÖR
SVENSKA
KVINNORÖRELSEN

UTGIFVEN GENOM FREDRIKA-BREMER-FÖRBUNDET AF FÖRENINGEN DAGNY

N:r 17.

Stockholm den 27 April 1911.

4:e årg.

Prenumerationspris: 1/2 år .. kr. 4: 50 1/2 år .. kr. 2: 50 3/4 .. " 3: 50 1/4 .. " 1: 25 Lösnummer 10 öre. Prenumeration sker såväl i landsorten som i Stockholm å närmaste postanstalt eller bokhandel.	Redaktion: Mästersamuelsgatan 51, en tr. Telefoner: Allm. 63 53. Riks- 122 85. — Utgångstid hvarje torsdag.	Redaktör o. ansvarig utgivare: ELLEN KLEMAN. Mottagningstid: kl. 11—12. — Sthlm 1911, F. Englund's Boktr.	Expedition och Annonskontor: Mästersamuelsgatan 51, en tr. — Post- och telegrafadress: DAGNY, Stockholm.	Annonspris: 15 öre per mm. Enkel spaltbredd 50 mm. Marginalannons under texten 15 mm:s höjd per gång 10: — Rabatt: 5 ggr 5 %, 10 ggr 10 %, 20 ggr 20 %, 50 ggr 25 %. Annons bör vara inlämnad senast måndag f. m.
---	--	---	---	---

Carrie Chapman Catt.

Kvinnornas stora rösträttskongress rycker allt närmare, och imorgon inträffar i Stockholm internationella rösträttsalliansens uppburna ledarinna, mrs Carrie Chapman Catt, som kommer för att personligen deltaga i de förberedande anordningarna. För Dagnys läsare är mrs Catt redan väl bekant, såväl till de yttre dragen, hvilka vid annat tillfälle i Dagny återgifvits, som till sin personlighet och sitt verk. Hvem har icke klart för sig bilden af den internationella rösträttsalliansens ordförande, som med bjudande värdighet, aldrig trötad arbetslust och oförvilad opartiskhet leder alliansens stora möten, som så representativt fyller sin plats vid offentliga tillfällen och festligheter! När vi nu i

dag åter framställa hennes porträtt för Dagnys läsare, vilja vi därför ej uppehålla oss vid hvad hon gjort och hvad hon är, men vi vilja till henne framföra ett värdsamt välkommen, vi vilja uttrycka vår stora glädje öfver att få se henne här, hos oss, öfver att det är vårt land, som fått äran och lyckan att under hennes presidium samla de många skilda ländernas kvinnor till gemensamma öfverläggningar om den sak, för hvilken de alla arbeta med spända krafter, med varmaste häg. Känslan af den betydelse dessa internationella möten ha för rösträttsaken blir större och starkare i medvetandet om att Carrie Chapman Catt står där som den främsta ledarinnan, att det är hon, som samlar och

länkar de mångas vilja och krafter till gemensamma ansträngningar fram mot målet.

Med tacksamhet för detta och seende framåt med glädje mot den arbetshögtid kongressveckan blir till

under mrs Chapman Catts ordförandeskap få vi ännu en gång bjuda henne vårt värdsamt varma välkommen.

Ellen Kleman.

Fredrika Bremer-Förbundets årsmöte.

Det 26:te året af dess verksamhet.

På inbjudan af förbundskretsen i Strängnäs hölls Fredrika-Bremer-Förbundets års- och kretsmöte därstädes den 18 april. Förhandlingarna voro förlagda till Högre Allmänna Läroverkets högtidssal.

Vid mötet närvaro, förutom Strängnäs-kretsens styrelse och medlemmar, förbundsstyrelsens ordförande fru A. Montelius och flera af dess medlemmar samt såsom representanter för kretsarna fru Anna Söderström, Malmö, fröken Maria Collin, Lund, fru Ruth Schürer von Waldheim, Helsingborg, och fröken Ada Arwedson, Linköping.

Strängnäs-kretsens ordförande, fru Hilda Kantzow, öppnade mötet och uttalade därvid i kretsens namn ett varmt och hjärtligt välkommen till närvarande förbundsmedlemmar från andra orter. Erinrande om att mötet var samladt i den minnesrika sal, där Gustaf Vasa en gång korats till konung, uttryckte talarinnan den önskan, att en fläkt af hans anda skulle nå oss i vår sträfvan, då vår tid i lika hög grad som någon annan är i behof af hängifven, själfuppoffrande kärlek i arbetet för det allmänna bästa.

Till ordförande vid mötet valdes fru A. Montelius och fru H. Kantzow och till sekreterare fru U. Queckfeldt och fröken S. Laurell.

Förhandlingarna inleddes med att fröken S. Ulrich redogjorde för förbundets verksamhet under det gångna arbetsåret.

På grund af Stockholms stads drätsel-nämnds förslag om kommunalt anslag å 15,000 kr. åt enskild person eller förening, som vore villig att upprätta en kvinnlig yrkesskola, ingick Fredrika-Bremer-Förbundets styrelse i mars till Stockholms stadsfullmäktige med förslag till yrkesskola för kvinnor, upprättadt af en af förbundet för ändamålet tillsatt kommitté. I samband därmed hemställdes, att, i händelse ofvannämnda anslag skulle komma att beviljas, dessa medel måtte tilldelas Fredrika-Bremer-Förbundet för anordnande af yrkesundervisning. För yrkesskoleförslaget är tidigare utförligt redogjort i Dagny.

I 1910 års statsverksproposition hade, i förslag till lönerreglering för fångvårds- och tullstyrelserna, ett anslag å ordinarie stat för kvinnliga skrifbiträden satts så lågt, att det kunde anses blifva ett farligt prejudikat. Med anledning häraf ingick förbundsstyrelsen till statsutskottet med en skrivelse i frågan.

Vidare redogjordes för den skrivelse, hvarmed förbundsstyrelsen ingick till kungl. lönerregleringskommittén med anledning af att denna fått i uppdrag att utarbete förslag till bestämmelser rörande kvinnornas tillträde till de högre statstjänsterna.

Förbundet har äfven under år 1910 fått uppbära ett kommunalt anslag å 300 kr. för anordnande af föreläsningar i praktiska ämnen, och i likhet med föregående år ha under vintern 1910—1911 föreläsningsserier i två af Stockholms folkskolor anordnats.

För att utröna löne- och arbetsförhållanden inom den alltjämt växande kåren af hårfrisörskbiträden påbörjades i slutet af året en undersökning omfattande damfrisersalongerna i Stockholm, hvilket arbete fullföljes under loppet af år 1911.

I likhet med föregående år har förbundet sökt verka för kvinnors lifligare deltagande i de kommunala valen genom att tillsammans F. K. P. R. i Stockholm till alla kommunalt röstberättigade kvinnor i hufvudstaden utsända ett cirkulär med uppmaning att delta i valen, fullmaktsformulär, upplysning om plats och tid för valet m. m. Och äfven i år var å förbundets byrå, under den tid valen pågingo, valbyrå anordnad, hvarvid de olika partiernas valsedlar samt fullmaktsformulär m. m. tillhandahölls allmänheten.

Det Whitlockska stipendiet har år 1910 tilldelats fil. mag. fröken Frida Lund.

Understödet från kvinnliga kontoristers semesterfond för 1910 har tilldelats fröken Elsa Hemborg.

Från "Hilma och Emelie Zanders pensionsfond för lärarinnor", som förvaltas af förbundet, hafva trenne f. d. lärarinnor i Zanderska helpensionen för flickor under året uppburit pension.

Den afdelning af förbundets verksamhet, som afser att med studie- och förlagslån understödja arbetande kvinnor, har som vanligt anlåtats och hafva 11 nya lån å tillsammans kr. 6,500:— beviljats. Å äldre lån ha inbetalts kr. 6,771:42.

Till förbundets byrå ha under året ingått talrika frågor angående kvinnorörelsen i in- och utlandet, kvinnans rättsliga ställning m. m. Dessutom har byrån såsom vanligt i stor omfattning besvarat muntliga och skriftliga för-

Fru Ulla Queckfeldt,
Skr. i Fredrika-Bremer-Förbundets Strängnäs-krets.

Fru Hilda Kantzow,
Ordf. i Fredrika-Bremer-Förbundets Strängnäs-krets.

Juvel- Guld- & Emalj arbeten.
DAVID ANDERSEN & Comp.
Hofjuvelerare.
4 Fredsgatan 4.

DAGNYS LÄSARE
böra gynna
DAGNYS ANNONSÖRER

frågningar rörande kvinnliga arbetsområden och utbildningskurser m. m. I afdelningen för platsförmedling hafva 582 arbetsgifvare och 703 arbetsökande varit inskrifna.

Förbundets kommitté för lagfrågor har, med anledning af att Kungl. Maj:t uppdragit åt lagberedningen att företaga en omarbetning af giftermålsbalken ansett att upplysning borde spridas rörande nu gällande äktenskapslagar. Kommittén har uppdragit åt sin sekreterare, fil. doktor Alexandra Skoglund, att så långt medel finnes å olika orter i landet hålla föredrag om den gifta kvinnans rättsliga ställning. Kommittén har äfven låtit utgifva en broschyr, affattad af dess medlem fröken M. Staël v. Holstein: "Några önskemål och synpunkter rörande vår äktenskapslagstiftning."

Stipendieinstitutionens sekreterare, fröken M. Silow, lämnade en redogörelse af stipendiernas förvaltning, af hvilken framgick, att stipendier under året utbetalts till 25 personer med sammanlagt 7,880 kronor.

Från Ellen Bergmans och fru Sophia Silows donationsfonder hade betingade lifräntor utgått till ett sammanlagt belopp af 2,456 kr.

Inberäknadt ett outtaget stipendium å 500 kr. uppgick samtliga stipendieinstitutionens fonders odisponerade behållning vid årets slut till 334,217: 08 kr.

Förbundets landthushållningsskola vid Rimforsa har afslutat sitt tredje arbetsår, omfattande tiden 1 nov. 1909 — 1 nov. 1910.

Natten till den 19 mars härjades skolbyggnaden af en eldsvåda och därmed stod skolan utan lokal. Emellertid lyckades man hyra såväl bostäder som kök för matlagning i de närmaste bondgårdarne, och tack vare ledningens energi och organisationsförmåga kunde arbetet upptagas redan efter 14 dagar. Arbetsplanen för sommaren upptog hufvudsakligen trädgårdsarbete.

Den 1 okt. 1909 mottog skolan sin andra ordinarie kurs jämte den s. k. öfvergångskursen. Den förra bestod af 16 elever, den senare af 4, af hvilka två voro utexaminerade skolkökslärarinnor.

Under denna kurs har en förändring i arbetsordningen vidtagits så att eleverna numera under längre perioder än förut sysselsättas inom samma områden. Denna anordning har visat sig fördelaktig.

Resultatet af landtbruket kan i år anses godt, i vissa fall t. o. m. mycket godt.

Efter branden var naturligtvis skolans styrelses första omsorg att få lokalfrågan ordnad, och redan den 23 mars var styrelsen på det klara med under hvilken form byggnadsverksamheten skulle upptagas. Herr Oscar Ekman å Bjärka-Säby hade nämligen meddelat, att han ville förändra den dispositionsrätt Fredrika-Bremer-Förbundet hittills haft öfver Rimforsaskolans mark och byggnader till äganderätt.

Genom denna frikostiga gåfva hade föreningen att tillgå de brandstodsmedel som erhöles, nämligen 31,600 kr. och därmed kunde styrelsen besluta om uppbyggande på egen grund af ny skolbyggnad.

Sedan revisionsberättelsen föredragits och ansvarsfrihet för 1910 års förvaltning beviljats styrelsen, vidtog

kretsrepresentanternas redogörelse för respektive kretsars verksamhet. Fru Hilda Kantzow meddelade, att styrelsen för förbundskretsen i Strängnäs beslutat, att med bistånd af skolrådet, anordna skolkökskurs under 1911. Vidare hade beslutats att, för ökande af Södermanlands läns 2:a studie- och yrkesstipendium för kvinnor, anordna tablåer. Under året hade tillsammans med F. K. P. R. i Strängnäs anordnats tvänne studiecirklar, hvaraf den ena behandlade den proportionella valmetoden och den andra rörde sig om kvinnlig yrkesutbildning.

Fru Anna Söderström redogjorde för verksamheten inom förbundskretsen Malmö med omnejd. Inom kretsen hade under året flera upplysande föreläsningar hållits. Den på förbundskretsens initiativ upprättade afdelningen för kvinnor med högre skolbildning vid Malmö allmänna arbetsförmedling hade visat sig fylla ett stort behof. Jämte F. K. P. R. och Hvita Bandet i Malmö hade kretsen anordnat ett upplysningsmöte angående stadsfullmäktigevalen, särskildt afsedt för de kvinnliga väljarne. På ett af kretsens möten hade frågan om "Upprättande af en fackskola i Malmö för kvinnliga tjänare" varit under behandling och en kommitté för ändamålet blifvit tillsatt.

För verksamheten inom förbundskretsen Lund med omnejd lämnade fröken Maria Collin rapport.

Med anledning af en från styrelsen för Arbetsklassens Barnhem i Lund ingången skrivelse, hvari anhölls om Fredrika-Bremer-Förbundskretsens bistånd att söka förbättra den med nämnda barnhem förenade yrkesskolans för hushållsgöromål ekonomi, hade ett s. k. amerikanskt lotteri anordnats. Nämnda yrkesskola hade tillkommit på kretsens initiativ. Lotteriet, som nyss var afslutadt, hade inbragt öfver 10,000 kr. Föreläsningar och diskussioner hade hållits. Med anledning af de förestående stadsfullmäktigevalen hade kretsen tillsammans med F. K. P. R. i Lund anordnat allmänt kvinnligt valmöte.

Fru Ruth Schürer von Waldheim lämnade meddelande om arbetet inom förbundskretsen i Hälsingborg. Äfven här hade flera föreläsningar af allmänt och socialt intresse varit anordnade. Tillsammans med andra kvinnoföreningar i Hälsingborg hade kretsen anordnat ett möte för uppställande af kvinnlig kandidat till det förestående fyllnadsvalet i stadsfullmäktige. Dessutom, hade kretsstyrelsen utlyst ett allmänt diskussionsmöte för att afhandla frågan om lämpligheten af scoutföreningar för flickor. I öfrigt må nämnas anordnandet af en kurs i matlagning.

Linköpingskretsen, för hvilken fröken Ada Arwedson lämnade rapport, hade koncentrerat sin verksamhet på kretsens ungdomsklubb. Tvenne klubbaftnar i veckan hade hållits och klubbens bibliotek var flitigt anlittadt. Genom enskild persons frikostighet hade ytterligare ett område inom stadens koloniträdgård erhållits, och intresset för trädgårdsarbetet hade varit särdeles stort.

Arvika-kretsen hade ej låtit representera sig vid mötet. Af den insända årsberättelsen framgick att kretsens verksamhet egentligen riktat sig på uppehållandet af en barnkrubba.

Härefter skreds till val af styrelse m. m. Afsägelser förelågo från expeditionschefen K. A. Fryxell, ordinarie

medlem af styrelsen samt från doktor T. Höjer, suppleant. Till ordinarie styrelsemedlemmar omvaldes de nu i tur afgående: öfverdirektör V. Almquist, fröken L. Engström, fru A. Höjer, fröken M. Silow, fil. doktor Lydia Wahlström och fröken C. Wahrolin samt nyvaldes förra styrelsesuppleanten fröken K. Wall. Till styrelsesuppleanter omvaldes: fru G. af Klintberg, fröken A. Lagerberg, fröken E. Rheborg och doktor Alfhild Tamm samt nyvaldes fru Hilda Kantzow och fil. doktor K. Beckman. Revisorer blefvo fröken M. Aspman, fröken T. Geijer och doktor A. Tamm samt deras suppleanter fröken E. Sundberg, fröken M. Staël von Holstein och jur. kand. M. Carlson. Till medlem af kretsämnden omvaldes efter fröken M. Silow, som undanbedt sig återval, fröken S. Laurell.

Efter en kortare paus höll fröken Axianne Thorstenson ett instruktivt och medryckande föredrag om: "Kvinnorbetet och kvinnolöner." Talarinnan redogjorde först för hur kvinnan under gångna tider på olika områden visat sitt behof af arbete och förmåga af produktivitet och framhöll att den moderna kvinnorörelsen bör ses mot bakgrunden af dessa tidigare kvinnogärningar. Under den ekonomiska period, som gick närmast före vår, voro kvinnorna hufvudsakligast engagerade af arbete inom hemmet, men med maskintillverkningens genombrott fördes en del af detta arbete, som förr var förlagdt till hemmet, ut till fabriker, och den sålunda frigjorda kvinnliga arbetskraften måste söka sig andra arbetsområden. — Ur viss synpunkt sedd kan kvinnornas frammarsch på arbetsmarknaden betecknas såsom framgångsrik, då många nya arbetsfält öppnats, men det måste dock erkännas, att det moderna kvinnoarbetet lider af flera svagheter. Af dessa äro två särskildt framträdande: de låga lönerna och de klena befordringsmöjligheterna. För att skaffa kvinnorna en gynnsammare ställning på arbetsmarknaden och få dem erkända såsom mannens jämgoda arbetskamrater borde sträfvandet gå ut på, att styrka kvinnornas inbördes solidaritet och höja deras yrkesutbildning. — En kort diskussion, som anslöt sig till de af fröken Thorstenson framlagda synpunkterna, avslutade förmiddagens förhandlingar.

På aftonen var en offentlig föreläsning anordnad, därvid fil. doktor Kerstin Hård af Segerstad talade öfver ämnet: "Kvinnans ställning inom industrien under medeltiden". Inledningsvis redogjorde talarinnan för den höga ställning, såväl intellektuellt som socialt, som kvinnan på flera områden under denna tid intog, och öfvergick därefter att skildra hennes stora insats inom skilda industrigrenar, där hon ofta var fullt jämställd med mannen. Det sakrika, intresseväckande föredraget illustrerades af sällsynt vackra skioptikonbilder, de flesta reproducerade efter medeltida miniatyrer.

I den strax intill Strängnäs belägna Hemskolan vid Benninge samlades därefter förbundsmedlemmarna till det angenämaste samkväm, hvartill Strängnäs-kretsens medlemmar inbjudit.

De resande förbundsmedlemmarne fingo under hela vistelsen i Strängnäs åtnjuta den mest älskvärda gästfri-

het. Dagen efter mötet var på förmiddagen tillfälle beredt att under lektor Fehrs sakkunniga och intressant-tressanta ledning bese domkyrkan, hvilket samtliga resande mötesdeltagare med tacksamhet och glädje begagnade sig af.

S. L.

Konstkeramik.

Denna vår har här i Stockholm varit de rika löftenas tid i mer än ett afseende, i det att våra unga konstnärer på olika områden mer än någonsin visat hvad de sitta inne med. Den ena utställningen har aflöst den andra, och det är inte en lätt sak att hålla reda på den mängd taflor och skulpturer, som vi fått skåda. Under denna färgernas och marmorns demonstreringsperiod har Ragnhild Godenii lilla keramikutställning i Hallins konsthandel kommit som en angenäm omväxling.

Det är utsökt fina arbeten, som vi där få se, och den begåfvade konstnärinnan — för öfrigt den första kvinna som här i Sverige utöfvat konstkeramik — har nu efter en mängd experiment lyckats åstadkomma en glasyr, hvilken kan anses oöfverträfflig.

Det är ute i sin brännugn vid Rönninge — där hon själf sköter hela bränningsproceduren — som hon under de senaste åren gjort det ena tålmodspröfvande försöket efter det andra med olika kemiska sammansättningar. Härunder ha åtskilliga konstfärdigt drejade skålar och vasar fått skatta åt förgängelsen, när resultatet inte blifvit tillfredsställande; och den energiska "krukomakerskan" har mer än en gång känt sig rådlös inför det problem, hon föresatt sig att lösa. Därför är det också med berättigad uppfinnareglädje, som hon nu visar oss prof på den konst, hvilken genom henne fått ett nytt uttrycksmedel. Och hvar och en, som förstår detta ihärdiga arbete och det resultat hon här nått, kan inte annat än glädjas med vid åsynen af dessa sammetslena, metallskiftande arbeten med deras förnämt diskreta färgnyanser och matta glasyr.

Mången beundrar ju särskildt de af hennes skålar och koppar, som likna oxideradt järn. De ha också otvifvelaktigt lyckats synnerligen väl som metallimitation. Men de allra senaste färgexperimenten i brunt eller matt vinrödtt med elfbensliknande insprängningar är kanske det vackraste af alltsammans.

Den lilla tilltalande utställningen, som kommer att räkna omkring en vecka samt äfven ett par dagar under den kommande "Svenska veckan", bör ha ytterligare en dragningskraft, i det att dessa konstverk betinga så märkvärdigt låga pris, att de kunna förvärfvas af hvem som helst.

M. R—M.

Förnya ofördrojligen Er prenumeration!

Den patenterade

PUFFSÄNGEN

är delvis tillverkad af stål samt ytterst stark. Den har därjämte ett prydligt utseende, och passar för alla hem både i stad och på landet.

Begär priskurant.

PER FROMS MEK. VERKSTADS A. B.,
Mäster-Samuelsgatan 34, STOCKHOLM.

OBS.! Säljes äfven i alla möbelfärrer.

Freja-Magasinet.

Specialaffär för Damartiklar.

18 Humlegårdsgatan 18
29 Drottninggatan 29

Våra grannländer och rösträttsutredningen.

Då jag af en resa till landsorten varit förhindrad att före tryckningen taga del af redaktionens dementi af min artikel, har det icke kunnat undvikas, att den innehåller ett par ganska väsentliga missuppfattningar af min mening. Red. har rätt i att jag, då jag skref min artikel om rösträttsutredningen, alls icke tänkt på kongressen utan endast på vårt eget lands rösträttskräfvande kvinnor. Men om artikeln kom att taga sig ut som en politisk trosbekännelse, så var detta oafsiktligt: hvad jag tänkte på var endast att få kvinnorna att inse hvilka statsrättsliga teorier det är, som gör att högerns män hos oss visat så föga benägenhet att taga exempel af grannländerna just i rösträttsfrågan — för så vidt som nu teorier verkligen i någon mån ligga till grund för motståndet. Att jag på samma gång bestämdt reserverade mig mot dessa teorier, då jag kallade prof. R:s statslära "osympatisk", vill jag här ytterligare understryka för dem, som tilläfsventyrs uppfatta mig som en dogmatisk anhängare af konservativa statsteorier.

Hvad vi emellertid här ha att göra med, är icke mina åsikter i statsrätt, sådana de framträda i min andra artikel, hvilken troligen ganska måttligt kunnat intressera folk utom Sveriges gränser, utan här gäller det egentligen endast några ord i slutet af min första artikel, där jag jämförde grannländernas konstitutionella historia med vår egen och kom till det resultat, att Sveriges utveckling förete en afvikande typ, som endast i Englands har sin motsvarighet. Detta är ingen åsikt, hvarom man kan tvista — det är helt enkelt endast ett historiskt faktum, att England och Sverige äro de enda båda europeiska länder, som förete en sedan medeltiden så godt som orubbad utveckling af sina respektive riksdagar och alltså af den konstitutionella idén. Men därur följer ju själfklart, att det för Sverige är naturligast att vända sig endast till England, när det gäller statsrättsliga, d. v. s. rent vetenskapliga teorier för sin rösträttsfråga; eftersom alla andra länders rösträtts teorier utgå från för vår egen historia främmande synpunkter.

Hvad Finland beträffar, så tänkte jag icke på sättet för kvinnorösträtts genomförande utan endast på erfarenheterna af dess verkningar, hvilka ju på grund af Finlands nuvarande ställning (de oupphörliga landtdagsupplösningarna etc., som bero på förhållandet till Ryssland), tyvärr blifvit så ringa. Hvad beträffar betydelsen för kvinnorösträtten af den finska revolutionen 1906, är jag alldeles ense med redaktionen, liksom jag öfver hufvud taget anser, att grannländernas exempel, äfvensom hela den internationella rösträttsrörelsen, kan ha goda praktiskt politiska verkningar äfven hos oss, icke minst med afseende på själfva den svenska kvinnorösträttsrörelsens utveckling, där vi redan haft mycket att lära från dessa håll. Men den saken ansåg jag själfklar, och när jag därför i förbigående yttrade mig i hithörande fråga, så yttrade jag mig endast om den statsrättsliga, d.

v. s. rent vetenskapliga sidan af saken, och jag använde också med flit uttrycket statsrättslig — ordet konstitutionell, hvarmed red. sökt tolka min mening, är här ett alltför vidsträckt begrepp, eftersom därmed kan afses äfven det praktiskt politiska, som jag här aldrig tänkt på. Hvad jag afsåg var helt enkelt att i någon mån söka förklara Sveriges efterblifvenhet i fråga om kvinnorösträtten genom att framhålla dess statsrättsliga utveckling som en annan än våra grannländers.

Aldrig hade jag afsett att nedsätta våra grannar, då jag endast med historiska fakta visat, att deras statsrätt icke för oss kan ha den betydelse man ofta tillmäter densamma. Det var mig en smärtsam öfverraskning att härvidlag se mig missförstådd såväl från grannländernas som från egna landsmäns sida, och det borde väl nästan vara öfverflödigt att säga, att jag lifligt instämmer i den välkomsthälsning till våra skandinaviska gäster, som red. i sin ledare uttalat.

Lydia Wahlström.

Riksdagen.

Nattarbetsfrågan. Lagutskottet hade afstyrkt hr Lindhagens motion med förslag att lagen angående förbud mot kvinnors användande nattetid till industriellt arbete ej skulle äga tillämplighet på typografyrket. Reservation hade anmälts af motionären. Första kammaren har nu afslagit motionen utan debatt. Andra kammaren har, när detta skrives, ej hunnit behandla frågan.

Sjuksköterskornas arbetsförhållanden. Andra Kammarens tillfälliga utskott nr 2 har — med reservation mot motiveringen — tillstyrkt herr Lindhagens motion angående utredning af sjukvårdspersonalens arbetsförhållanden.

Notiser af intresse.

I Colorado utnämndes nyligen en öfverinspektris för samtliga statens undervisningsanstalter.

I Halle har magistraten anställt en bostadsinspektris, fil. doktor Rose Otto, som särskildt skall afsyna bostäder för mindre bemedlade och dessutom söka genomdrifva hygieniska bostäder för tjänstfolk och lärlingar.

I Boston kommer snart att startas ett storartadt affärsföretag motsvarande världsstädernas "varuhus" — med uteslutande kvinnliga krafter. Det stödes af kvinnliga kapitalister, bygges af kvinnliga arkitekter och kommer att sysselsätta en talrik kvinnlig personal.

Kvinnorörelsen står, för så vidt den är fullt konsekvent, på en skeptisk, om icke fullkomligt negativ ståndpunkt gentemot begreppet »det kvinnliga». Den betvivlar och bekämpar detta begrepps normgifvande värde och sätter i dess ställe den individuella utvecklingens oinskränkta frihet. Den lägger all vikt på det gemensamma området för man och kvinna och fordrar i hvarje fall, att man oberoende af könet skall taga hänsyn endast till egenarten.

Rosa Mayreder (Kvinnlighet, manlighet och mänsklighet).

GAHNS

Normal-, Skrif- och Kopie-Bläck, af Kungl. Kontroll- och Justeringsstyrelsen godkänt som **Svenskt Normal-Bläck**, tillverkad af **Henrik Gahns Aseptin-Amykos-Aktiebolag Upsala**. Flyter lätt, kopierar utmärkt, bildar ej bottensats, är mycket hållbart och angriper ej pennan.

Litteratur.

Kuskar. Af *Gustaf Hellström*. A. B. Ljus' förlag, Stockholm, 1910.

Har man under någon tid hållit till godo med den andliga spis som efter franska kökets recept lite emellanåt bjudits oss af våra yngre litterära kokkar, då bör man som rekreatiomsmedel läsa Gustaf Hellströms *Kuskar*.

Redan i sina första arbeten har denne författare visat sig vara en skarpsynt iakttagare med god berättaretalang. I denna sin senaste bok framstår han som en mästerlig människoskildrare, och han ser här på lifsföreteelserna så vidt och varmt medkännande, att man vore frestad tro att Gustaf Hellström nått den ålder, som erfarenheten plär skänka visdom och mildt seende ögon.

Om man så vill, kan man ju kalla hans bok en social nutidsroman, så bemängd med tidsspörsmål som den luft är, i hvilken de tre Londonkuskarna Dick, Tommy och Frank lefva och röra sig. Men huru oupplösligt denna tendens här än synes höra samman med utformningen af öden och karaktärer, är det dock inte det väsentliga i hans bok. Ty hvad som här ger det starkaste intrycket är författarens grepp på personligheten och hans förmåga att ge äkta mänskliga drag åt sina tre cab-män.

Att dessa hvarandra så olika människotyper verka fullt öfvertygande beror inte minst på att Gustaf Hellström äger den sanna realistens blick för dagrar lika väl som för de svartaste skuggorna och förstår att återge dem naturligt utan stora later.

Det är inte ofta man får läsa en så i all sin enkelhet gripande historia som den han här ger oss, när han i början berättar om Dick, hans kärlek, hans långa väntansår och bergfasta trohet — en trohet som inte ens döden förmådde rubba. Att en sådan man som denna Dick är nog så ovanlig, det måste ju erkännas. Men han finnes likväl. Och kusken Dick står här som typen för den sedligt högt stående mannen med förmåga att både vilja och göra det som han anser vara rätt. Och man tror på honom obetingadt — och är tacksam.

Hans kamrat Tommy i all sin eländighet — en staccare, som hvarken äger förmåga till det ena eller andra och som slutligen kommer inom lås och bom på "sitt lifs Handling" — han är den af de tre "hjältarna", som kanske väcker den största medkänslan. Och han är tecknad så sant konstnärligt; hans trådslitenhet och ynkighet till kropp och själ, som ändå rymmer en aldrig slocknande längtan, är så lefvande mänsklig att man tror sig ha en varelse af kött och blod framför sig och inte en romanfigur.

Om också inte Frank, den tredje af kuskarna, är fullt så sympatisk som sina kamrater — hvilket ingalunda är författarens fel — så är han dock lika äkta i färgen. Det är ju för öfrigt ganska troligt, att just han på många håll vinner en kolossal sympati och det innerligaste förstående, ty han är representanten för den människotyp, som med godt förstånd och all önskvärd yttre korrekthet har förenat hos sig alla den sanna egoistens egenskaper.

Att han slutar som välsituerad fastighetsägare minskar inte hans värde. Och äfven han är ypperligt tecknad och har lika utprägladt mänskliga drag som de båda andra i trion. Äfven för hans historia har författaren samma varma underton af medkänsla och förstående. Och det är denna på en gång vördnadsfulla och öfverseende mildhet inför lifvet, som — jämte det konstnärliga utförandet — gör Gustaf Hellströms *Kuskar* till en af de bästa böckerna i vår yngre litteratur.

M. R.—M.

Inkräkterska. Af *Gabrielle Ringertz*. Albert Bonniers förlag, Stockholm, 1910.

Till julen startade Albert Bonnier med ett nytt romanbibliotek för tvåkronors-böcker, där plats skulle beredas åt "den talangfulle debutanten, den verkligt goda öfversättningen och den mindre uppmärksammade författaren". *Inkräkterska* hör till den nya serien. Men efter att ha läst igenom denna bok, som äger åtskilliga starka egenskaper, kan man inte låta bli att undra om ej Gabrielle Ringertz med orätt inrangerats bland de författare, som måste låta sina första upplagor tryckas för godtköpspris. I alla fall har det från nämnda förlag i vinter kommit ut mer än en bok till gängse pris, som varit betydligt svagare än denna författarinns arbeten.

Det är en mindre vanlig konflikt, som gifvit uppslag till *Inkräkterska*.

Getrud Alsing har efter ett kort och olyckligt äktenskap lefvat enstöringens lif på sin egendom långt bort i den värmländska Finnmarksbygden. De nederlag hon lidit i sin kamp med den brutale mannen ha kommit allt lifsbegär och alla lyckokraf att domna. Och hon har intet annat intresse än sin unga dotter Elisif, som hon med svartsjuk despotism söker uppfostra till sin egen afbild, under det att hvarje lynnesdrag, som påminner om fadern, undertryckes, på samma gång som hon låter henne förstå att han ej ens får nämnas i deras hem. Tack vare Elisifs säkra instinkt af hvad som mest tillfredsställer modern, har deras förhållande kunnat bli det innerligaste. Att dottern på egen hand skaffat sin vetgirighet näring och uppgjort en fantasibild af den döda och i all hemlighet beundrade fadern, har Gertrud ingen aning om, utan i den mån dottern utvecklas och äfven till det yttre tycks bli en ny och förtjusande upplaga af henne själf, känner hon så småningom, att hon här fått någon ersättning för allt det bittra lifvet ödslat öfver henne. När så Elisif vid den ålder, då barnet knappt hunnit utvecklas till kvinna, plötsligen får vetskap om att den allvarliga, tio år äldre Dag Henning älskar henne, blir det modern som tar äfven den saken om hand. Elisif själf är ännu så alltför ung och så osäker om hvad kärlek är. Hon skickas bort öfver vintern för att i hufvudstaden få pröfva sig själf och lifvet och för att också få tillfälle till jämförelser. Och sedan Gertrud träffat Henning och funnit honom vara en ovanligt tilltalande man, utsätter hon

**Glöm ej att använda kongressbrefkort!
Åsätt Edra postförsändelser kongressmärken!**

med sin vanliga bestämmanderätt den kommande våren som en lämplig tidpunkt för deras sammanträffande, då han äfven kan ha utsikt att få Elisifs slutliga svar. Under tiden skall han få veta allt hvad han önskar om henne själf och hennes lif genom korrespondens med Gertrud.

Genom denna man har emellertid hennes egen tillvaro kommit i kontakt med lifvet och yttervärlden; intressen och förnimmelser, som hon för länge se'n trott vara döda göra sig åter påmind. Och den lifliga brevväxlingen mellan dem blir för henne snart nog en källa ur hvilken hon förstigt dricker lifskraft, ungdom och förmåga att njuta allt som förut nekats henne af lycka och glädje. Under det de båda två tro sig mest tänka på Elisif, händer så småningom det oberäknade, att de å ömse håll finna sig så djupt och oåterkalleligen fängslade af hvarandras personligheter, att det ej längre går att dölja. Och när så den afgörande våren kommer och Elisif äfven å sin sida vaknat till visshet om sin kärlek har konflikten nått sin spets. Och Dag Henning, som så ödesdigert kommit att ingripa i de båda kvinnornas lif lämnar dem på Gertruds bud, medan hennes eget hjärta är nära att brista.

Denna kärlekshistoria är framställd på ett sätt, som väcker både intresse och medkänsla. På sina ställen når den en tragisk styrka, som oftare förekommer i lifvet än i böcker; och det finnes här stämningar och skildringar af själsstrider, som etsa sig in i läsarens minne. Härvidlag visar sig författarinnan äga både djup och en konstnärlig blick för det väsentliga. Äfven i karaktärs-skildringen har hon här — hvad Gertrud och Elisif beträffar — åstadkommit två psykologiskt fullgiltiga kvinnogestalter. Hvad åter Dag Henning angår, så verkar han inte fullt trovärdig — och det är som om författarinnan endera saknade intresse eller förmåga att göra en färdig bild af honom.

Det svagaste i boken äro de kapitel, som handla om Elisifs vistelse i Stockholmspensionatet. Inte för att de i och för sig själfva äro utan intresse, men därför att de äro absolut öfverflödiga och endast verka afbrytande och försvagande samt tyda på bristande kompositions-förmåga. Med sina många skarpt tecknade typer skulle de däremot mycket väl försvara sin plats i en Stockholmsroman.

Icke desto mindre är *Inkräkterska* en bok, som man läser med nöje. Och man får genom den det bestämda intrycket att Gabrielle Ringertz är en temperamentfull författarinna med både god formtalang och djup känsla.

M. R—M.

Insänd litteratur.

- Albert Bonniers förlag, Stockholm: **Asketer**. Noveller af *K. G. Ossian-Nilsson*. — **Hela Stockholm**. Skildringar från Sveriges hufvudstad af *Beyron Carlsson*. Häft. 1 & 2. — **Nyktterhetspolitiska utvecklingslinjer**. Af *Doktor Ivan Bratt*. P. A. Norstedt & Söners förlag, Stockholm: **Åttonde budet**. Skådespel i 3 akter af *S. A. Duse*.
- Hugo Gebers förlag, Stockholm: **Japanska dagar och nätter**. Af *André Bellessort*. Bemyndigad öfversättning af *Ernst Lundquist*.
- Bokförlaget Minerva, Stockholm: **I fjällluft** eller **Systrarna Furustams roman**. Af *Laura Fitinghoff*. Andra upplagan Häft. 1—11.

Mrs Catt i Köpenhamn.

Alltid äger mrs Chapman Catt den förmågan att i hög grad fängsla tankar och intresse hos alla rösträttsvänner, och denna förmåga svek henne ingalunda under hennes besök i Köpenhamn omedelbart efter den långa resan öfver Atlanten.

Och som alltid förde mrs Chapman Catt sinnet till ett högre plan. Från det ögonblick, då hon på det mera privata samkvämet i Hotell Kungen af Danmark med anledning af den predikstolsliknande talarestolen där talade om predikstolarna i Amerika. Nu var prästen icke mera genom predikstolens trappa upphöjd öfver allt folket. Han stod på en låg plattform, och den enkla berättelsen kunde så lätt vidgas till en symbol af att kunskapen icke mera talades ut öfver våra hufvud, utan var bland oss. Och till det ögonblick, då hon i fredags afton i slutorden af sitt sista tal yttrade sin glädje öfver att få taga del i världens största rörelse, kvinnorörelsen, som äsyftade icke mindre än att höja hela ena hälften af mänskligheten.

Detta har sagts förr, men när mrs Chapman Catt säger det, är det som om det vore alldeles nya ord, som särskildt manade till sammanhållning emellan kvinnorna.

Torsdagen den 20 hade fru Johanne Münther som ordförande i "Kvindevalgretsklubben" ordnat samkväm i Hotell Kungen af Danmark, där mrs Chapman Catt bor, och denna talade där en timma eller mera, otvunget och humoristiskt, därvid hon oftast uppehöll sig vid mera speciellt amerikanska förhållanden, isynnerhet angående Washington, hvilket gifvetvis som nyss segrande afviner alla stort intresse.

Vid supéen efteråt, som naturligtvis hade karaktären af enskild fest, kunde man tydligare än förut se att mrs Chapman Catt för icke länge sedan genomgått den svåra sjukdom, som gör att vi alla, något som också ofta betonades, måste vara mycket tacksamma och glada att återse henne, frisk och i stånd att utföra sitt viktiga värf.

Fredagen den 21 april hade de båda till internationella alliansen anslutna danska rösträttsföreningarna, "Danske Kvindeforeningers Valgretsforbund" och "Landsforbundet for Kvinders Valgret", förenat sig att inbjuda till ett gemensamt offentligt möte och mrs Chapman Catt höll där ett stort tal.

Hon utgick från arbetets naturliga fördelning från urminnes tid, mannens till vapenföring och kvinnans till hemmets vård, hvarunder hon från moderns ursprungliga kall, af håg och nödtvång så småningom uppfann alla de konster och färdigheter, som göra ett hem beboeligt och bekvämt. — Mrs Chapman Catt visade genom en målning af utvecklingens gång genom tiderna, hur den ena af dessa uppfinningar efter den andra som man säger "förbättrades" af männen, ehuru hon ej tvekade att själf använda ett långt starkare ord. Och hon visade, hur kvinnorna så småningom blifvit inskränkta till ett trångt område, till dess de under de sista decennierna, den ena efter den andra vågat sig utom sitt område. Hennes formfulländade vältalighet kan ej beskrivas, men det var en absolut njutning att höra, hur hon, med varm patos och dock så enkelt, klart och förnuftigt mänskligt klagör hvarför kvinnor måste eftersträfvat just den politiska rösträtten.

I sig själf är den politiska rösträtten ej mera än hvarje annan medborgerlig rättighet, men den är så eftersträfvansvärd, därför att den är det verksamaste medlet till ett mål, målet att nå samarbete med männen för världens bästa.

Efter föredraget var supé anordnad i Odd Fellow palatsets "riddarsal", samma stora rikt dekorerade rum, där kongressförhandlingarna höllos 1906.

De fem långa flagg- och blomsterprydda borden, fullsatta med festklädda människor erbjödo en vacker anblick. I en rad af tal hälsades och hyllades mrs Chapman Catt af de olika kvinno- och kvinnoföreningarnas ordförande. Och till sist besvarade hon den varma hyllningsgårdn, bland annat med dessa af den finaste, ödmjuka själfkänsla präglade ord.

”Nu är jag internationella alliansens öfverhufvud, och såsom sådan ägnas mig varmare erkänsla och mera smickrande epitet, än jag vågar taga åt mig själf. Men i nästa stund kommer en annan ordförande, och jag är blott soldat i ledet. Till min sista stund vill jag dock som soldat i ledet arbeta för den sak, åt hvilken jag vigt mitt lif och som jag anser för världens största — kvinnornas gemensamma sak.”

Ellen Wester.

Från den socialdemokratiska kvinnokongressen i Stockholm.

Under påskdagarna hölls i Stockholm Sveriges socialdemokratiska kvinnoklubbars andra kongress. Utta- landen gjordes därvid i de kvinnornas intressen så nära berörande rösträtts- och skyddslagstiftningsfrågorna. Angående rösträttsfrågan antogs följande af fröken Anna Lindhagen föreslagna resolution:

Med instämmande i de riktlinjer som beslutats i kvinnornas rösträttsfråga å de socialistiska kvinnokonferenserna i Stuttgart och Köpenhamn, däri det heter bl. a.:

De socialistiska partierna i alla länder äro skyldiga att energiskt kämpa för införandet af den allmänna kvinnorösträtten. Därför skulle också särskildt kampen för demokratisering af rösträtten till de lagstiftande och administrativa församlingarna i stat och kommun föras som en kamp för kvinnorösträtten, hvilken partierna måste fordra och såväl i agitationen som i parlamentet med eftertryck häfda. I alla länder, där männens rösträtt redan i stor utsträckning eller fullständigt demokratiserats, ha de socialistiska partierna att upptaga kampen för införandet af allmän kvinnorösträtt och naturligtvis i förbindelse härmed förfäkta alla de kraf, som vi ännu ha att uppställa för att vinna full medborgarrätt för arbetarklassen.

Det är de socialistiska kvinnornas plikt att med största kraft deltaga i alla strider, som de socialistiska partierna föra för demokratiseringen af rösträtten, men äfven verka med samma energi för att i dessa strider krafvet på allmän kvinnorösträtt framföres i enlighet med sin principiella betydelse och sin praktiska räckvidd.

I anslutning härtill fordrar kongressen för Sveriges vidkommande

1) den fulla politiska likställigheten mellan män och kvinnor;

2) borttagandet af alla streck för män och kvinnor så att full demokratisk författning må ernås.

Kongressen uppmanar de socialdemokratiska kvinnorna att energiskt bevaka att rösträtten för kvinnor ej genomföres på sämre villkor än för män; samt

hemställer till den socialdemokratiska riksdagsgruppen att i riksdagen bevaka att den gifta kvinnan blir jämställd med öfriga själfständiga medborgare och icke äfven hennes medborgarrätt äfventyras genom utskylsstreck.

I skyddslagstiftningsfrågan antogs följande uttalande: Kongressen förklarar beträffande arbetareskyddslagstiftningen:

att densamma där ej sakens natur anorledes påbjuder, bör på sätt af 1910 års internationella socialdemokra-

tiska kongress erinrats genomföras utan skillnad till kön;

att följaktligen Sveriges nyligen skedda biträdande af Bernkonventionen, hvarigenom nattarbetsfrågan löstes ensidigt för kvinnorna, bör efterföljas af en reglering snarast möjligt genom lag äfven af männens nattarbetsfråga;

att ett fortsatt fortgående på den vägen att reglera arbetstiden ensidigt för kvinnorna genom att exempelvis härnäst söka genomföra äfven en normalarbetsdag ensamt för kvinnorna, såsom ifrågasatts vid en konferens år 1910 af regeringsombud i Lugano, bör vara uteslutet;

samt att arbetareklassens både kvinnor och män böra lystra till förenämnda internationella kongress' uppfordran till arbete i alla länder att genom oafslätlig agitation och initiativ bryta de härskande klassernas motstånd och eröfra ett verksamt arbetarskydd för både män och kvinnor.

Rösträttsföreningarnas årsberättelser.

Centralstyrelsens för Landsföreningen för kvinnans politiska rösträtt årsberättelse för 1910, jämte lokalföreningarnas och länsförbundens bifogade berättelser, har nu utkommit och visar hur rörelsen under det gångna året vunnit i styrka och utbredning.

Med den omfattning, som Landsföreningen nu nått, är det helt naturligt, att bildandet af nya föreningar ej kan fortgå efter samma proportion som hittills, men icke desto mindre ha under året bildats 12 nya rösträttsföreningar i olika delar af landet. De nya föreningarna äro: Vifsta varf, Sund, Svartvik, Kungsör, Charlottenberg, Kristinehamn, Uddeholm, Munkfors, Surte, Krokstrand, Tranås och Yxhult. Vidare ha bildats 12 filialer till större lokalföreningar, nämligen: Krylbo, Forshaga, Väse, Sölvesborg, Ljungbro, Vadstena, Eringsboda, Mörrum, Ånge, Torpshammar, Vännäs och Vindeln. Under året ha följande föreningar på grund af lokala svårigheter nedlagt arbetet eller uppgått i närliggande föreningar, nämligen: Mölnbo, Glommersträsk, Hellekis, Båstad, Boden, Tvååker och Valdemarsvik. Föreningsantalet, som den 31 december 1909 uppgick till 157, utgjorde således den 31 december 1910 174, däraf 12 filialer. Länsförbund ha under året bildats i Skaraborgs och Uppsala län; inalles finnas nu 11 länsförbund.

Antalet medlemmar i Landsföreningen uppgår till något öfver 12,000.

Af årsberättelsen framgår, att L. K. P. R. haft ett lifligt intresse inriktadt på landstings- och stadsfullmäktigevalen, hvaraf de förra ju för kvinnorna ha ett alldeles särskildt intresse, därigenom att landstingen välja ledamöter till Första kammaren. På V. U:s uppmaning utsändes därför genom rösträttsföreningarna frågeformulär till landstingsmannakandidaterna för att förvissa sig om deras ställning till kvinnans politiska rösträtt.

Af 574 interPELLERADE kandidater ha 526 förklarat sig för, 48 emot K. P. R. Dessa siffror äro ju glädjande, men naturligt nog ofullständiga, då ingen uppgift finnes på huru många interpellanter som underlåtit att svara.

Af berättelsen framgår vidare, att L. K. P. R:s förlagsverksamhet varit särdeles omfattande, i det en mängd olikartade flygblad, cirkulär, protokollsutdrag m. m. utgifvits.

L. K. P. R:s artikelserie, som äfven under 1910 på ett synnerligen förtjänstfullt sätt redigerats af fru Klara Lindh, har haft att glädja sig åt ökad spridning och lämnat en nettovinst af 250 kr. Den har under det förflutna året omfattat 12 ordinarie och 1 gratisartikel, hvilka

intagits i 36 tidningar och utkommit i en samlad upplaga af omkr. 220,000 ex.

Föredragsverksamheten har varit synnerligen liflig och en mängd olika platser ha besökts af rösträttstalarinnor, af hvilka särskildt fru Augusta Tonning, fru Ella Billing, fru Jenny Velander, fru Ellen Hagen, doktor Lydia Wahlström, doktor Gulli Petrini, fru Augusta Widebeck, fru Frigga Carlberg, fru Maja Strandberg och fröken Signe Wollter verkat med stor ifver.

Flera F. K. P. R. ha under året anordnat kurser i samhällslära m. m., en form af upplysning, som visar sig allt mera nödvändig.

L. K. P. R. avslutar sin årsberättelse med uttalandet af förhoppningen om att sommarens kongress skall komma att stärka modet hos hvarje enskild medlem af rösträttsrörelsen, så att alla skola bereda sig till att göra sin insats i valrörelsen och därmed äfven visat att kvinnorna äro en makt att räkna med.

Lokalföreningarnas och länsförbundens årsberättelser bära i sin mån liksom Landsföreningens, vittne om den lifliga agitation och det samvetsgranna arbete som bedrivs landet rundt.

Som tillägg till årsberättelserna finnes aftryckt det föredrag om samhällskurser, hvilket friherinnan Ebba Palmstierna höll på Centralstyrelsens årsmöte i Stockholm i januari 1911, samt ett utförligt förslag till program för samhällskurser.

Medlemmar af Stockholmsföreningen få afhämta årsberättelsen på Rösträttsbyrån, Lästmakaregatan 6.

Föreningsmeddelanden.

Uppsala F. K. P. R. samlades lördagen den 8 april till årsfest. Styrelsen kom efter förrättadt val att bestå af följande medlemmar: fru Ellen Hagen, fru Marja Wallmark-Edén, fröken Elisabet von Post, jur. kand. Eva Andén och fru Elisabet Söderman. Revisorer blefvo fröken Alma Högstedt och docent Eva v. Bahr. Sedan de ordinarie föreningsangelägenheterna förevarit höll fru Elin Wägner ett intressant föredrag om "Kvinnosaken."

Fysiologikums föreläsningssal, där mötet hölls, hade för kvällen omskapats till en elegant salong, där efter föredragets slut "Lady Geraldines tal" af Beatrice Harraden uppfördes. Samtliga rollinnehafvare skötte sig med säkerhet och elegans, icke minst hufvudrollens, Lady Geraldine. Lady G. är en dam ur societeten, som råkar hamna i en antisuffragistförening och lofvar att hålla ett tal. För att få hjälp med detta vänder hon sig till en gammal skolkamrat, ifrig rösträttsvän, träffar hos henne en docent, en pianist, en målarinna, en typograf, alla ifriga rösträttskvinnor. Mot sin vilja intresserar hon sig för deras intressen och besluter sig för att börja tänka. Sedan kan man ju hoppas det bästa!

Till föreningen öfverlämnades i gåfva från styrelsen en större flagga i hvitt och gult med inskriften: Rösträtt för kvinnor.

Eskilstuna F. K. P. R. höll den 10 april sitt andra ordinarie sammanträde. Sedan de närvarande hälsats välkomna, föredrog fil. kand. Signild Bolin en redogörelse från länsstyrelsemötet i Nyköping, vid hvilket hon varit ombud. Vid därpå följande val utsågs fröken Ingrid Hallman att representera föreningen vid den internationella rösträttskongressen i Stockholm i juni. Därefter följde diskussion om bästa sättet att anskaffa medel för utöfvande af allmännyttig och välgörande verksamhet och enades man om att enligt berlinskt och köpenhamnskt mönster s

ka få till stånd s. k. rundturer med lotteri. Mötet, under hvilket föreningen blifvit förstärkt med ett dussintal nya medlemmar, afslöts med uppläsning af en del dansk litteratur.

Stockholms F. K. P. R. hade den 19 april anordnat ett offentligt möte i Viktoriasalen, hvilket blef mycket talrikt besökt. Fröken Anna Lindhagen höll ett varmt och vackert inledningsanförande, hufvudsakligen riktadt till dem bland åhörarna, som ännu ej voro med i föreningen.

Fru Ellen Hagen från Uppsala höll därefter ett medryckande intressant föredrag om den internationella rösträttsrörelsen. Hon betonade sammanslutningens betydelse i vår tid och redogjorde för alliansens bildande och vidare utveckling. Föredraget beledsagades af skioptikonbilder öfver en del framstående rösträttsförkämpar från skilda länder, hvaraf flera väntas hit till kongressen i sommar, jämte andra bilder af intresse, särskildt engelska karikatyrer rörande de från rösträtt utestängda kvinnorna. Kollekt upptogs till förmån för kongresskassan.

Rösträttens landvinningar. Ännu en stad är nu eröfrad för F. K. P. R.! Efter ett föredrag af fru Annie Gunnarsson, anordnad af Örebro länsförbund, har i Askersundsund bildats en ny förening, hvartill redan från början tecknade sig 22 medlemmar. En interimstyrelse tillsattes och fick till ordförande fröken Anna Arenander, föreståndarinna för telegrafstationen. Föredraget hölls på sjalfva rådhusalen, som var till trängsel fylld af intresserade åhörare, både manliga och kvinnliga. Länsförbundets ordförande uppmanade till diskussion, men fick till svar att sådan ej kunde ifrågakomma, då inga motsatta åsikter rådde. För att litet intimare få dryfta åtskilliga föreningsfrågor inbjödos de bägge resande damerna till supé af de intresserade, och det visade sig att det svårtillgängliga Askersund hade både intresse och förmågor att sätta in i arbetet för F. K. P. R. Den nybildade föreningen kommer naturligtvis att införlifvas med Örebro länsförbund, hvars ordförande nu är fru Siri Forsell.

N. K:s BOMULLS- KLÄDNINGAR

från **Kr. 16,50**

♦ ♦ ♦

AKTIEBOLAGET
NORDISKA KOMPANIET
Stureplan

Intet besvär med vin, konjak, kaffe, saft el. dylikt vid begagnande af Vasens (f. d. Nordstjernans) Laxermarmelad, det behagligaste afföringsmedel som existerar. På alla apotek.

Mjolk dagligen till afhämtning.

Oskummad för 15 öre lit.
Handskummad för 6 öre lit.

Tjock grädde för 90 öre lit.
1:ma smör kr. 2,00 pr kilo.

Stockholms Mejeriaktiebolag, Klarabergsgatan 68.
Allm. Tel. Br. 5241.

Frågor och svar.

Hvar kan man prenumerera på Dagny?

I landets alla postanstalter och boklädor kan man beställa huru många ex. som helst.

Skall man alltid prenumerera å dessa ställen?

Ja, ifall man önskar endast 1, 2, 3 eller 4 ex. skall man alltid göra det.

Hvad kostar Dagny i postanstalter och boklädor?

Dagnys postprenumerations- och boklädspris är kr. 4:50 för $\frac{1}{1}$, 2:50 för $\frac{1}{2}$, och 1:25 för $\frac{1}{4}$ år.

Hvilka villkor erhålla prenumerantsamlare å Dagny?

Den, som samlar minst 5 prenumeranter, erhåller en provision af kr. 1:— för hvarje helårs-, 50 öre för hvarje halfårs- och 20 öre för hvarje kvartalsprenumerant.

Huru skall man förfara för denna provisions erhållande?

Sedan man samlat *minst* 5 prenumeranter, går man tillväga på ett af följande sätt:

- 1) **Antingen:** Genom insändandet af prenumerationsavgiften med afdrag af provisionen beställer man det behöfliga antalet ex. (hur många som helst, men *alltid minst 5*) direkt från Dagnys exp., Stockholm, som under samlarens adress i ett och samma paket sänder *alla* beställda ex. Samlaren har då att ombesörja utdelningen till de samlade prenumeranterna.
- 2) **Eller:** Man prenumererar å närmaste postkontor (*ej* annorstädes) för de samlade prenumeranterna, detta under hvars och ens adress, begär kvitto å samtliga erlagda afgifter, tillställer oss detta kvitto, då vi omgående pr postanvisning sända samlaren den stadgade provisionen.

Hvar, och till hvilket pris kan man nummervis lösa Dagny?

I Stockholms tidningskontor och cigarraffärer samt hos Dagnys kommissionärer i landsorten. Pris 10 öre pr nummer.

Alla skrivelser rörande expeditionen adresseras:

**DAGNYS EXPEDITION,
STOCKHOLM.**

Folkskolans Barntidning

utgifven och redigerad af STINA QUINT utkommer 1911 i sin tjugonde årgång.

Ett rikt illustrerad nummer hvarje vecka, 36 veckor under året.

Bästa och lämpligaste läsning för barn af alla samhällsklasser.

Prenumerera å närmaste postkontor. Pris för helt år Kronor 1: 65, halft år 90 öre.

**GYNNA DAGNYS
ANNONSÖRER!**

PLATSSÖKANDE.

(Platssökande få sina annonser införda i Dagny för halftva priset eller 7 $\frac{1}{2}$ öre pr mm.)

FÖRTROENDEPLATS

önskas af medelålders bildad änkefru, affärsvan, med godt sätt. Talar och skriver flytande engelska och tyska. Referenser finnas. Villig att fara till annan stad. Svar t. "Förtroendeplats", Sthlm, Dalagat. 36, 3 tr. till vänster.

Van kvinnlig sjukgymnast

med flerårig praktik o. bästa rek. önskar anställning i familj. Svar "Exam. Gymnast", Tidningskontoret, Humlegårdsgatan 9 Stockholm.

Sjuksköterska

som genomgått länslasarett och Stockholms Epidemisjukhus söker plats på lasarett, sjukstuga eller privat vård. Fina betyger. Svar t. "Syster", Hvetlanda p. r.

Ung, kvinnlig sjukgymnast

önskas plats som hjälp och sällskap i familj eller såsom resällskap. Små löneanspråk och vackra betyg. Sv. till "K. B. S.", Getebergsängs postkontor, Göteborg.

Kvinnlig medicine kandidat

med 8 månaders sjukhustjänstgöring och som genomgått kurs i massage och sjukgymnastik önskar till sommaren lämplig sysselsättning vid badort eller i familj. Svar t. Allm. Tidningskont., "Med. kand.", Sthlm.

Ung sjukgymnast

som vistats flera år utomlands önskar plats i familj, institut eller som resällskap. Talar flytande tyska och franska samt något engelska. Svar t. Agda Eriksson, Båstad.

Studentska,

gladlynt och med god hälsa, önskar helst vid badort eller annorstädes under sommaren plats som sällskap, lektris sekreterare eller att undervisa skolungdom. Benäget sv. t. "Feriearbete" p. r. Uppsala.

Intelligent, musik-, språkkunn., huslig prakt. dam

(Inf. tyska) önskar värdinneplats hos änklung ell. bättre ungherre, eller ock som föreståndarinna för klubb. Svar till "Hemtrefnad 1911" under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm, f. v. b.

Kontorsplats

önskas till 1 ell. 15 maj af ung dam kunnig i bokföring och van vid kassa. Sv. emotses tacksamt t. "Bokföreska", Nya Tidningsk., Uppsala

Apotek.

Ung flicka som under snart två år tjänstgjort som tekniskt biträde å apotek och har utmärkta betyg från denna verksamhet, önskar anställning. Svar med löneuppgift till "Praktisk och fortfärdig", denna tidnings expedition, Stockholm.

20-årig flicka

önskar mot fritt vivre plats i bättre familj för att under husmoders ledning deltaga i alla inom ett hem förefallande göromål. Önskar anses som familjemedlem. Sv. under adr. "20 år" Östra Stenby p. r.

Husjungfru

fullt kunnig i en jungfrus sysslor, önskar plats i finare familj. De bästa rek. Tacksamt svar till "N. N." Strömsholm p. r.

Ordentlig, pålitlig flicka

önskar plats att ensam sköta hushållet för ungherre eller ensam dam. Genomgått Elisabeth Östmans Hushållsskola och förut skött hushåll. Sv. t. "Tacksam", Malung p. r.

Mot fritt vivre och fria resor

önskar skolkökslärarinna öfver sommaren plats i familj på landet att hjälpa till med sömnad o. förekomm. göromål. Sv. t. "Skolkökslärarinna" Falun, p. r.

Bildad flicka, van vid husliga sysslor, önskar plats som husmoders hjälp. Äfven villig att läsa med mindre barn. Tacksam för svar är "Familjemedlem", adr. Grislehamn.

Ung, anspråkslös flicka

önskar plats i familj; är villig deltaga i förekommande göromål, önskar anses som medlem af familjen. Betyg finnas. Svar till "N:o 20", Tingsryd.

50-årig dam

önskar efter mångårig verksamhet — som husmoder — i större hem — få komma i ett litet bildadt, vänligt, enkelt hem på landet (Äldre dam eller herre) i mellersta Sverige. Vidare till "Ett litet hem, Linköping.

Engelska

önskar plats i bildad familj som sällskap och hjälp. Goda ref. Svar till Miss Offord, Seffle, inom 8 dagar.

Bildad flicka

med god handstil, som är kunnig i tvytyska och maskinskrifning och har genomgått kurs i bokhålleri önskar plats i häradshöfdings-, länsmansfamilj e. d. Är äfven villig deltaga i lättare husliga sysslor. Tacksamt svar till "Gladlynt 20-åring", Norrköping, p. r.

Välrekommenderad ung barnfröken önskar anställning på landet under sommarmånaderna. Vidare upplysningar genom Fredrika Bremerförbundets byrå, Stockholm.

23-årig prästdotter söker plats hos ensam dam som hjälp och sällskap, något kunnig i matlagning och sömnad. Svar till "Anspråkslös", p. r. Sala.

Två unga Norrländskor, från bättre hem, önska plats tillsammans på restaurant eller hotell under sommarsäsongen. Svar emot ses tacksamt till "Två Norrländskor", Hudiksvall p. r.

LEDIGA PLATSER.

Skicklig Stenograf och Maskinskrifverska.

erhåller väl aflönad plats hos större bolag i lifligt industrisamhälle. Svar angivande föregående anställning, skolunderbyggnad, hastighet i stenografi och maskinskrifning samt maskinens namn till sign. "Perfect" under adr. S. Gumælii Annonnsbyrå, Stockholm, f. v. b.

Skicklig stenograf, maskinskrifverska

kunnig i tyska och engelska, helst äfven franska samt kontorsgöromål i allmänhet erhåller stadigvarande plats å större fabrikskontor i mellersta Sverige, landsortsstad. Ansökningar med fotografi, meritförteckning och referenser torde insändas till "Arbetsam" under adr. S. Gumælii Annonnsbyrå, Stockholm, f. v. b. innan 1:sta Maj 1911.

Kvinnlig Kontorist

med utpräglat ordningssinne, fullt kompetent att på egen hand föra böcker och därjämte kunnig uti affärskorrespondens, erhåller genast stadigvarande plats på fabrikskontor på landet, omkring 1/4 timmes järnvägsresa från stad i mellersta Sverige. Fritt vivre ingår i lönen. Svar med uppgift på ålder, lönepretentioner, föregående anställning etc. torde sändas till märke "Fabrikskontor", under adr. S. Gumælii Annonnsbyrå, Stockholm f. v. b.

Anspråkslös, frisk flicka,

något musikalisk och med god handstil samt kompetent att läsa läxor med en gosse i 3 klass, äfven språk, dessutom kunnig och villig deltaga i inomhus lättare göromål. Svar om ålder, lönepretentioner, betyg och foto. till Fru Apotekare Hollenberg, Bollnäs.

Framtidsplats.

Ung, energisk dam, kunnig i bokföring samt franska, tyska och engelska språken erhåller förmånlig plats på agenturkontor.

Svar åtföljda af betygsafskrifter till "Tretton", Poste restante, Stockholm C.

Enkel och anspråkslös flicka,

som är villig att deltaga i alla inom hus förefallande göromål, erhåller plats 1 maj. Svar till L., p. r. Mariefred.

Bildad flicka

frisk och stark, kunnig i vanlig matlagning och som önskar att på egen hand vidare förkofra sig däri, erhåller god plats under sommaren att sköta matlagningen å hvilohem på landet i västra Sverige. Svar med foto., betyg och ref. till "1 Juni". Svenska Telegrambyråns Annonnsafdelning, Göteborg.

Vid Ystads högre läroverk för flickor är fr. o. m. nästa läsår föreståndarinne-befattningen

ledig, med undervisningsskyldighet intill 16 timmar i veckan i ämnena modersmålet och engelska. Lön och villkor enligt gällande allmän författning. Ålder ej gärna öfver 40 år. Ansökningstiden utgår den 30 april och må ansökningshandlingar insändas till läroverkets inspektör, borgmästare Berndt Petersson, Ystad. (AGB 7341)

Tvåne bildade, barnkära och anspråkslösa unga flickor,

hvilka under husmoderns ledning, vilja utföra alla inom ett hem förekommande göromål erhålla platser 1 instundande Maj. Lön 10 kr. i månaden. Svar med fotografi till "Medlem af familjen". Mölnbacka p. r.

Bildad, anspråkslös och barnkär ung flicka,

som tillsammans med dylik, under husmoderns ledning, vill åtaga sig alla inom hemmet förekommande göromål där ej jungfru finnes, erhåller plats. Lön 10 kr. pr mån. samt anses som familjemedlem. Svar med fotografi till "X" Mölnbacka p. r.

Ung dam

fullt kunnig i svensk, tysk, engelsk och om möjligt äfven fransk korrespondens, stenografi och maskinskrifning, erhåller god plats å hvarvarande agenturkontor. Tillträde genast. Svar med betygsafskrifter, uppgift om lönepretentioner etc. till "Spannmål" under adr. S. Gumælii Annonnsbyrå, Stockholm.

DAGNY, KVINNORNAS BÄSTA PLATSANNONSTIDNING

Kvinnlig

Korrespondent,

fullt kompetent att på egen hand brevväxla å Tyska, Franska och Engelska erhåller ordinarie plats å vårt kontor fr. o. m. den 15 juni.

Endast skriftliga ansökningar affattade å ofvanstående språk samt åtföljda af fotografi, åldersuppgift och referenser beaktas.

A.-B. Nordiska Kompaniet, Stockholm.

Vid Praktiska Hushållsskolan i Lund

finns två lärarinneplatser lediga att tillträda den 1 Aug. Kompetens: helst examen i huslig ekonomi, med betyg från föregående platser om förmåga att leda och undervisa. Elevantalet omkring 20 st. i ålder 20—24 år, delade i två afdelningar i 2 kök. Ena köket för matlagning och extra arbete, andra köket för bakning och charkuteri i förening med försäljning. Kursen omfattar vardera 20 veckor höst och vår. Lön 300 kr. för hvarje kurs. Bostad å Skolan med allt fritt. Tre mån. uppsägningstid. Ansökningar åtföljda af ålders- och läkarebetyg insändas före den 20 maj till Styrelsen för Praktiska Hushållsskolan i Lund.

Bättre flicka

ej under 25 år, kunnig i matlagning o. för öfrigt alla i ett hem förekommande göromål, sökes till den 1 Maj. Lön 20 kr. pr månad. Svar till »E. G.», Torsby p. r.

Energisk försäljerska

fullständigt hemma i Reseffekt- och Herrekiperingsbranschen erhåller förmånlig anställning. Ansökningar med betyg och referenser emottagas mellan kl. 9—11 f. m. Aktiebol. Nord. Kompaniet, Jakobsbergsgatan 4.

Å försäkringsbolags hufvudkontor

finnes plats för ung dam med god skolunderbyggnad, fallenhet för kontorsarbete och med utpräglat ordningssinne samt om möjligt äfven vana som stenograf. Platsen är att betrakta endast som extra arbete att erhålla anställning som ordinarie. Egenhändigt skrivet svar med uppgift om ålder, genomgångna kurser, referenser m. m. äfvensom åtföljdt af betygsafskrifter och fotografi sändes till: "Plats å försäkringsbolag", Sv. Telegramb. Stockholm, f. v. b.

Till den 15 Juni

önskas en anspråkslös flicka, frisk och gladlynt, kunnig i matlagning, bakning samt något sömnad. Jungfru finnes. Svar med löneanspråk till Prostinnan A. Lundgren, Resmo, Öland.

Ressällskap

till London i slutet af April, söker en ung, bildad dam. Svar till "Resa" Tidningskontoret Engelbrekts gat. 41, Stockholm.

Kvinnliga

arbetsområden.

Utbildningskurser m. m. Muntliga och skriftliga

upplysningar genom

Fredrika-Bremer-
Förbundets Byrå,

54 Drottninggatan.

GYNNA ALLTID DAGNYS

ANNONSÖRER!

Sprid Veckotidningen DAGNY!

Deposition & Sparkassa

4 | 1 | 0
| 2 | 0

KÖPMANNABANKEN,
Arsenalsgatan 9,
Södermalmstorg 3,
STOCKHOLM.
Aktiekapital 3,000,000 kr.

Sprid Dagny!

Wiréns öfverfeta **LANOLINTVÅL**, fina världens favorittvål.

Erhålles i hvarje välförsedd parfymhandel samt direkt från
A. G. Wiréns Tvål- och parfymfabrik. (Grundad 1860.) Kgl. Hoflev.
21 Lilla Vattugatan 21 - - - Stockholm.

Kvinnliga Juridiska Byrån, Wallingatan 12.

Kontorstid kl. 1/2 10—4. Utför alla slags juridiska uppdrag. A. T. 183 36

Obs.! Fredrika Bremer-Förbundet. Obs!

Å Fredrika Bremer-Förbundet finnas anmälda lektionsgivare, in- och utländska, hushållsbiträden af olika slag, barnfröknar, kontorsbiträden, gymnaster m. m.

Mottagningskl. 12—4.
Adr. Drottninggatan 54, Stockholm.

Allm. tel. 48 16. Rikstel. 27 62.

Astrid Wittborn

Manicure, Pedicure,

Hygiensk ansiktsbehandling.

BRAHEGATAN 6, 2 tr. R. T. 123 59. A. 197 16

KOSTYM-ATELIER

MASKINBRODERING

53 Drottninggatan 53, 2 tr.

Systrarna Johansson.

Riks och Allm. telefon.

Sorgsaker.

Ständigt på lager, förstklassigt arbete, billiga priser

Astrid Ahlström & Co.

18 Smålandsgatan 18,
vid Norrmalmstorg.

Broderiaffären

3 n. b. Kommendörsgatan 3 n. b.

Rekommenderar sitt välsorterade lager af Schweizerbroderier och Spetsar

Fredrika-Bremer-Förbundet: Drottninggatan 54.

Rikstel. 27 62. Förbundets byrå öppen 11—4. Allm. tel. 48 16.

Fredrika-Bremer-Förbundets Sjuksköterskebyrå: Tunnelg. 25.

Rikstel. 68 98.

Allm. tel. 82 11.

Skandinavisk Konstslöjdsförsäljning,
STOCKHOLM, 27 Klarabergsgat. 27.

Handarbeten, rikt urval

Nationaldräkter, tyger och tillbehör

Träslöjd, stort lager

National- och Garneringsband, egen tillverkning.

HERM. HAMNQVIST

Kungl. Hoffotograf.

Biblioteksg. 11, Stockholm.

1 dussin kabinettfotografier, matt papper. 12 kronor.

Lektioner i Linnesömnad,

(äfvén blusar, barnkläder m. m.)

Praktisk metod, utan träckling. Hvarje elev disponerar en symaskin.

KARIN EGNÉR,

Sibylleg. 36. Hörnet af Karlavägen.

R. T. 35 30. A. T. 210 04.

Göteborgs Kvinnliga Folkskoleseminarium

(vid Sigrid Rudebecks skola) omfattar 3 ettåriga afdelningar. Ansökningar böra inlämnas helst före 1 juli. Prospekt genom föreståndarinnan, Viktoriagatan 3, Göteborg. (Nord. A.-B. 48614.) Styrelsen.

Sju präktiga äfventyrsböcker för barn och ungdom.

Tsarens kurir. Berättelse för barn och ungdom. Fritt efter Jules Verne af Alfred Smedberg. 352 sidor med 47 illustrationer af Karl Aspelin. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Parzival. En riddarsaga från medeltiden. Bearbetning af Hugo Gyllander. 259 sidor. Med 45 illustrationer af Ingeborg Uddén. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Sagogrottan i Sagoskogen. En samling sagor af Harald Östenson. 303 sid., 50 illustrationer. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Den hemlighetsfulla ön. Berättelse för barn och ungdom. Fritt efter Jules Verne af Alfred Smedberg. 312 sidor, 44 illustrationer af Brita Ellström. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Hjälten bland hjältar skildrade för barn och ungdom af Marie Louise Charles G. Gordons lif och stordåd, ise Gagner. 304 sidor, 33 illustrationer af Edv. Berggren. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Nybyggarna i Kanada. Berättelse för barn och ungdom. Bearbetning efter Kapten Marryat af Anna Gustafsson. 296 sidor. 39 illustr. af Nils Larsson. Kartonnerad. Pris 75 öre.

I Guldslottets Rosengårdar. Sagor och berättelser af Harald Östenson. 151 sid., 39 ill. Kartonnerad. Pris 75 öre. Erhålles i hvarje bokhandel eller direkt från

Arbeta för Dagny

genom att gynna dess annonsörer

Andelsägare i Föreningen Dagny

kallas till ordinarie sammanträde fredagen den 28 april kl. 7.30 e. m. å Fredrika-Bremer-Förbundets lokal, Drottninggatan 54, Stockholm.

STYRELSEN.

Innehållsförteckning.

Dagens nummer innehåller:

Carrie Chapman Catt.

Fredrika-Bremer-Förbundets årsmöte. Af S. L.

Konstkeramik. Af M. R—M.

Våra grannländer och rösträttsutredningen. Af Lydia Wahlström.

Gustaf Hellström: Kuskar. — Gabrielle Ringertz: Inkräterska. Rec. af Maria Rieck-Müller.

Insänd litteratur.

Mrs Catt i Köpenhamn. Af Ellen Wester.

Från den socialdemokratiska kvinnokongressen i Stockholm.

Rösträttsföreningarnas årsberättelser.

Riksdagen.

Notiser.

Föreningsmeddelanden.

Prenumeration å Dagny sker å närmaste postanstalt eller bokhandel.